

ОХРИД СО ХЕРАЛДИЗИРАН ГРБ И НОВО ЗНАМЕ

Јован Јоновски

ГРБОТ на Општина Охрид е еден од најстарите месни грбови во Македонија. Потекнува од педесеттите години на XX век, и е еден од двата грба од Република Македонија регистрирани во „6ter“ регистарот на локални знаци во Обединетите Нации во 1967 год. Во регистарот, грбот на Охрид е даден само во линиски цртеж, со силна стилизација.

Грбовната композиција на штитот е хералдичка. Сите елементи, тврдината, едреникот, езерото и нивниот заемен однос, можат да се опишат на хералдички јазик. Недостасува само дефинирање на боите на полето и на елементите.

Подоцна се направени две интервенции коишто ја нарушуваат хералдичноста. Во претставата на грбот од 1970 год., прикажан е истиот блазон, но со друга уметничка интерпретација и дополнително е додаден натпис ОХРИД. Ваквото додавање натписи ја урива концепцијата на грбот како визуелен симбол и е недозволиво во хералдиката.

За жал, во почетокот на деведесеттите години на минатиот век е извршена интервенција на грбот со додавање на логото на организацијата на Светско наследство при УНЕСКО (UNESCO - WH), што претставува сосем незаконско користење на знакот на друга организација.

За да се надмине овој проблем, кон крајот на 2013 година, Општина Охрид побара мислење од МХЗ за изработка на соодветен грб.

При класификацијата од МХЗ, во 2012 година, грбот на Охрид е класифициран како близу хералдички, што значи дека во основа има хералдички концепт, но потребни се некои ситни корекции, отстранување на знакот на организацијата за Светско наследство, и на текстот „Охрид“.

OHRID WITH HERALDIZED COAT OF ARMS AND A NEW FLAG

Jovan Jonovski

THE Coat of Arms of the city of Ohrid is one of the oldest civic arms in Macedonia. It originates from the 1950s, and is one of two Coats of Arms from Macedonia registered in the Article 6ter of the United Nations in 1967. In it, the Arms of Ohrid is represented only by a line drawing, with a strong stylization.

The composition of the Arms is heraldic. All elements: the fortress, the sailboat, the lake and their correlation can be blazoned. Only a defining the colors of the field and the elements is missing. Later on, two interventions were made that violate the heraldic rules. In the Arms from 1970, the blazon is the same, with a different artistic interpretation and addition of the inscription OHRID. Such an inscriptions destroys the concept of the Coat of Arms as a visual symbol, and is unacceptable in heraldry.

Unfortunately, in the early nineties of the last century another intervention was made - the addition of the logo of the organization of the World Heritage of UNESCO (UNESCO - WH), which is a completely unlawful use of the sign of another organization. To overcome this problem the Municipality of Ohrid contacted MHS in late 2013 in order to develop adequate Coat of Arms.

According to the classification of MHS in 2012, the Arms of Ohrid is classified as nearly heraldic, which means it's basically has heraldic concept but some minor adjustments are needed, such as the removal of the sign the World Heritage, and the text „Ohrid“ as well.

Новиот грб на Охрид /
The new Arms of Ohrid

Бидејќи Охрид има во основа хералдички грб, којшто веќе има своја историчност, не се пристапи кон дизајнирање некој сосема нов грб, туку на доформување на веќе постојниот блазон, на ниво на хералдичка уметност. Беше потребно да се прецрта штитот и елементите според хералдичките правила и во духот на хералдичката уметност, и да се отстрани текстот и знакот на Светско наследство.

Со дефиниран блазон, се направи миниконкурс за исцртување на дадениот блазон. На него учествуваа членовите на МХЗ: Стојанче Величковски, Александар Гиџаровски, Јован Јоновски, Иван Нацевски и Коста Стаматовски. Со заеднички согледувања и корекции, сепак за најдобра интерпретација се избра онаа на Коста Стаматовски.

Елементите коишто се најдоа на штитот се: Самоиловата тврдина е еден безвременски и апсолутно препознатлив дел од охридското и македонското културно – историско наследство. Таа не може да се поврзе со ниту еден друг град. Дополнително со неа се нагласува битноста на средновековната македонска држава; Езерото како природно богатство е уникатно и препознатливо во светски рамки. Неговата старост и изобилството со ендемски видови го прават неодминливо како симбол; Бротчето е асоцијација за туризам, што е и основна економска гранка на општината. Но, бротчето е и асоцијација на крстопат од огромно значење. Имено, преку него се потенцира положбата на Охрид на *Via Ignatia*. Секако, не помалку важна е и симболиката на бродот како средство за распространување на просветата и верата две основни нешта по коишто Охрид се издигна високо над останатите градови.

Грбот на Охрид доби хералдичко додефинирање и усогласување со Македонскиот месно-хералдички систем, со тоа што грбот има три хералдички претстави, мал, среден и голем грб.

Блазонот на малиот грб гласи:

Сино, на зелен бреџ, сребрена сугина со ѿорѿа меѓу две кули. Во ѿдножје вода. Над сѐ златен егреник со сребрено едро, снижен.

Because Ohrid basically has heraldic Coat of Arms, which already has its own historicity, the approach was not to design a brand new Arms, but to improve the already existing blazon on a satisfactory heraldic art level. It was necessary to redraw the shield and the heraldic elements according to the rules and spirit of the heraldic art, and to remove the text and sign the World Heritage.

With a defined blazon, a mini competition for the emblazon on the given blazon was held, where the following members of MHS took part: Stojanče Veličkovski, Alesandar Gižarovski, Jovan Jonovski, Ivan Nacevski and Kosta Stamatovski. With shared observations and corrections, the interpretation of Kosta Stamatovski was chosen.

Стариот „грб“ на Охрид /
The old „Arms“ of Ohrid

The elements that are found on the shield are: Samuil's Fortress as one timeless and absolutely recognizable part of Ohrid and the Macedonian cultural - historical heritage. It can not be connected to any other city. It emphasizes the importance of the medieval Macedonian state; The lake Ohrid as a natural resource is as unique as it's recognizable worldwide. Its age and richness in endemic species inevitably make it a suitable symbol. The boat is associated with tourism, which is the main economic activity of the municipality; The boat also represents a crossroad of paramount importance. Namely, it emphasizes the position of the city on *Via Egnatia*. Certainly, no less important is the symbolism of the boat as a means of dissemination of education and faith, two basic things which rise Ohrid high above other cities.

The Coat of Arms of the city received heraldic definition and compliance with the Macedonian civic and heraldic system, with three type of displays: lesser, middle and greater arms.

The blazon of the lesser arms reads:

Azure, on a mount Vert a gated wall between two towers all Argent. Base barry wavy of the first. Over all a sailboat Or sailed of the third, abased.

Средна претстава е штитот крунисан со рангова круна. Во случајот на Општина Охрид, станува збор за круна на историска престолнина: златна бедемска круна со три кули, сидана златно, на средишната кула порта, сета украсена со рубини и бисери. Рубинот е најскапоцениот македонски камен и практично национален камен. Охридскиот бисер е типичен симбол по којшто е Охрид надалеку познат.

Големата претстава е најсвечена форма на грбот, во којашто на средниот грб на Општината е додаден венец од гранчиња.

Блазонот на големиот грб гласи:

Сино, на зелен бреј сребрена сидина со ѝорѝа меѓу две кули. Во ѝодножје вода. Наг сѐ злајѝен едреник со сребрено едро, снижен. Шѝиѝиѝиѝ крунисан со злајѝна бедемска круна со ѝри кули сидана злајѝно, на средишнаѝа кула ѝорѝа, сеѝа украсена со рубини и бисери и овенчан со две дабови ѝранчиња со злајѝни желади сѝое-ни со црвена ленѝа.

Како истори-ска престолнина, според месно - хералдичкиот систем, Општина Охрид има дабов венец, од видот даб *Quercus Macedonica* - македонски даб. Овој венец можат да го имаат Прилеп и Скопје.

Според истиот систем, градоначалникот на

Општината има грбовен стег, што е претстава на малиот грб на квадратно платно.

Автор на знамето е Стојанче Величковски, со дизајн во согласност со споменатиот систем, знамето на Општината е базирано на малиот грб, но не го содржи истиот, како што беше практика до сега.

Дизајнот на знамето претставува сино поле со сребрена брановидна основа и иста таква врвца, над неа сребрена тврдина, изведена од грбот. Односот на знамето е 3:2 ■

In the case of the Municipality of Ohrid the crown signifies it's position as a historical capital: Mural crown of three towers Or, central tower gated, adorned with rubies and pearls. The ruby is the most precious Macedonian gem and national gemstone. The Ohrid pearl is a typical symbol for which Ohrid is widely known. The greater Arms is where the middle Arms of the municipality is wreathed. The blazon the greater coat of arms reads:

Azure, on a mount Vert a gated wall between two towers all Argent. Base Barry wavy of the first. Over all a sailboat Or sailed of the third, abased. The shield crowned with Mural crown of three towers Or, central tower gated, adorned with rubies and pearls, wreathed with two oak branches Vert fructed Or joined with ribbon Gules.

As a Macedonian historical capital, according to the civic heraldic system, Municipality of Ohrid has wreath of oak, a

species of the genus *Quercus Macedonica* - Macedonian oak is used. This wreath could be used on Skopje and Prilep Arms.

According to the same system, the mayor has a banner, which is a representation

of the lesser arms on a square fabric.

Author of the flag is Stojanče Veličkovski with desing in accordance with the aforementioned system, the flag of the municipality is based on the lesser arms, but does not contain the same, as was the practice until now.

The flag design is a blue field with silver wavy base and similar ribbon, and silver fortress devised after the lesser Arms. The flag ratio is 3:2. ■

Знаме на Општина Охрид /
The Flag of Municipality of Ohrid